

Bodi usmiljen ubogim živalcam.

Živkov oče je bil mizar. Uže zgodaj je pazil na dušo in telo svojega sinčka, kajti vedel je, da nepopačeno človeško serce se rado veseli ter ima sočutje, ne samo do ljudi nego še do živalij, ki so tudi stvari božje. A bil je Živko res verl deček, bistrega uma in blazega serca. Če tudi še jako mlad, vendar je uže pomagal očetu pri mnogem delu. Oče mu je kupil vse mizarско orodje, in res je bilo veselje gledati mladega dečka, kedar je deščice žagal in prav lične mizarске stvari izdelaval. Ker je Živko ptiče posebno ljubil, prinese mu oče necega dne mlado zébo (ščinkovca). Ta-

kój Živko ptici naredí prekrasno kletko ter jo obesi zunaj pod okno. Kako je vesel te zale živalce! Dan za dnevom jej nosi prosá in konopelj, naliva jej čiste vode, ter jedva (komaj) čaka onega veselega trenotja, da bi mu v zahvalo zapéla lepo pésenco. Čakal je in čakal, a zeba nij hotela zapéti, kar je tako žalostílo Živka, da nij vedel kaj početi.

Necega dne pride k njemu sosedov Stanko, ki je takój poleg Živkovih bival. Perva stvar, ki mu jo Živko pokaže, bila je dakako zeba v kletki zunaj pod oknom. „Ali uže pòje?“ povpraša Stanko. „„Ne še!““ Živko žalostno vzdahne. — Zdaj Stanko bolje pogleda ptico, potem se oberne k Živku in reče: „a kako hočeš, da bi pela, ker vidi!“ — „„Kaj? kako!““ vpraša Živko ter se začudi, „mislim, da vsak ptíček vidi? čemu li ima oči?““ — „Ti me ne umeješ,“ odgovori Stanko. „Ako hočeš, da ti bode zeba pela, iztekni jej oči, in potlej pazi, kako veselo . . .“

„„Joj!““ zavpije Živko ves prestrašen, „„jaz bi kaj tacega mogel storiti, da bi ptici izteknil oči! Ne, ne, tega nikoli ne storim. Rajši hočem, da mi ostane zmirom nema a veselo skakajoč po kletki, nego li da bi gledal siroto brez očí. Béži, béži, jaz ne morem tacega storiti. Pomisli, ko bi jaz bil slep, kako uboga stvar bi bil! Ne mogel bi videti in se veseliti prelepe narave božje, niti bi mogel pogledati v jasno zvezdovíto nebó! Nobene krasne cvetíce ne bi mogel videti. Kar nič ne bi vedel, kakovšne so hiže, drevesa, travniki, polja, nič — kar nič. Oh, pomisli vendar!““ — zdaj obmolkne Živko, ne more dalje govoriti, kajti solzé mu očí zalijó in ihtèč izpregovori: „„niti svoje dobre matere in ljubega očeta ne bi mogel videti!““

„Molči,“ tolaži ga Stanko; „vsi ptičarji tako delajo, in zato sem tudi jaz tebi rekel, da —“

„„Jaz ne bodem tacega delal,““ preseka mu Živko besedo.

„Znaš li kaj?“ reče Stanko, „niti jaz nikdar nič tacega ne storim, in povem bratu, da tudi on ne sme. Ti Živko, prav govoriš; tudi meni se smilijo uboge živali.“

Zdaj je bil Živko vesel, obrisal si je solzne oči in radosten pogledal ptico, ki je brezskerbno skakala po kletki. In glej, za nekaj dni je začela zeba tako glasno peti, da je bila vsa hiša polna žvergolenja. Kedó bi zdaj mogel popisati Živkovo veselje! Malo ne ves dan je delal zunaj pod oknom in poslušal veselo zebo, ki mu tako lepo poje, da-si jej nij izteknil očíj. Verhu tega mu je tudi ostala dobra vest, ki hvali vsacega, kedorkoli kaj dobrega stori ter je usmiljen ubogim živalcam.

Katarina Groser.

Zidarstvo.

Tudi zidarstvo je tako staro, kakor tesarstvo. To stoji, da so uže v najstarejših časih ljudje potrebovali kamen, katerega so potem sè zemljo lepili (vezali). Leško se uverimo, da zidarstvo pri najstarejših narodih, kakoršni so Egipčani (Misirci), Asirci in Babilonci, bilo je v najlepšem cvetu; tega nas učé misirske piramide in obeliski ter tudi podertine v Ninivah in Babilonu. Pod zasípom, s katerim so bile pokrite podertine mesta Niniv, našli so več poslopij, mej katerimi je bila tudi ogromna palača, ki je v njej stanoval — kakor se sodi po zidnih podobah — kralj Senaherib pred 2600 leti. Zidovi te palače so zdaj tako močni, da bi še lahko terpeli nekoliko tisoč let. V Babilonu so tudi ljudje našli zidove, za katere mislijo, da so ostanki babilonskega stolpa, ki nam je znan iz svetega pisma; a najberže so te podertine od necega hrama, ki je bil bogu Balu postavljen. Ti zidovi so ob opeki, a brazgotine jim zamazane sè zémeljsko smolo, ter človeku se zdí, kakor bi ves zid bil zlát ob enej tvári.

Sè zidarstvom sta se bavila najumételjnejša naroda: Rimljani in Gerki, ter to uže ob tistem času, v katerem sta najbolj slúla. Trajnost in moč tega zidovja nam dovolj svedočita, kakšna mojstra sta bila oménjena naroda v zidarstvu in kako umno sta izdelovala take velikanske stvari. — 1755. l. je potres v Lisabonu najmočnejše stolpe do tal poderl, a rimskih vodováj nij mogel kar nič pokvariti. Zidovje amfiteatra v Sevili, katerega so stari Rimljani sezidali, bilo je tako močno, da ga je bilo treba sè smodníkom razstreliti, da-si je dve tisoč let stalo na burji.

A tudi naši dedje so bili možjé v zidarstvu. To nam kaže stari gradovi, katere še močne in velikanske nahajamo po domovini.

Umételnemu zidarju nij dovolj, ako zna zidati po dobljenem čerteži, stropé in ognjišča narejati in presoditi, je li kamen, opeka, apno itd. za zidanje dobro ali ne, nego treba da tudi take čerteže sam zna risati in sploh vse delo sam zveršiti. Zatorej naj vsak človek, kdor hoče biti zidar, uže v mladosti skerbi, da se na svoj posel dobro pripravi; drugače bode zmirom tuj hlapec, a nikoli ne svoj gospodar, niti ne bode mogel nobenega dela sam na svojo roko prevzeti.

Zidar ne potrebuje mnogo orodja. Kládivo, žlica, gladílo, ravvalo in meter, to je vse, kar služi njegovim zdravim in močnim rokam, s katerimi si kruh služi.

Poljska junakinja.

Na svetu nij naroda, kateri bi svojo domovino bolj ljubil, kateri bi za-njo več bil žertvoval, nego li Poljaci za svojo domovino. A dvojiti se sme, ali je kateri narod tako nesrečen, kakor so baš Poljaci. — Poljaci so veja velicega